

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
Edukacja polonistyczna	Edukacja polonistyczna
<u>Osiągnięcia w zakresie słuchania:</u> • obdarza uwagą rówieśników i dorosłych • słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach • okazuje szacunek wypowiadającej się osobie • wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela • zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi • słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i kolegów • słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych, rozumie je • przejawia w wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji • słucha wypowiedzi innych i czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć • potrafi panować nad chęcią nagłego wypowiadania się, zwłaszcza w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę • stara się dbać o kulturę wypowiedzi <u>Osiągnięcia w zakresie mówienia:</u> • mówi płynnie na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą • wypowiada się swobodnie, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji • stawia pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia • wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi • opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo skutkowe • wypowiada się na temat ilustracji	<u>Osiągnięcia w zakresie słuchania:</u> • uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych sytuacjach • sprawnie wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela • słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych • zawsze przejawia w wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji • słucha wypowiedzi innych i czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć • zawsze potrafi panować nad chęcią nagłego wypowiadania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę • dba o kulturę wypowiedzi <u>Osiągnięcia w zakresie mówienia:</u> • swobodnie i rzeczowo mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą • swobodnie wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji • trafnie formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia • wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi itp. • biegle i wielozdaniowo opowiada treść rozbudowanych historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo skutkowe • podczas wypowiedzi prezentuje własne zdanie • trafnie odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji • składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy stosując wypowiedzi wielozdaniowe • recytuje z pamięci rymowanki, wiersze, piosenki

- systematycznie wzbogaca słownictwo czynne
- odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji
- nadaje znaczenie i tytuł obrazom
- składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje z pamięci rymowanki, wiersze, piosenki
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek do rozmówcy
- dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno
- nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia
- uczestniczy w zabawie teatralnej
- ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie

Osiągnięcia w zakresie czytania:

- odczytuje rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- trafnie uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych
- czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z kilku zdań
- czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane i pisane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę
- określa nastrój w przeczytanym utworze
- wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie
- wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
- wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)

- zawsze trafnie dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażając szacunek do rozmówcy
- poprawnie nazywa wszystkie czynności, sytuacje, doświadczenia
- tworzy i uczestniczy w zabawie teatralnej
- zna umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie
- poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych

Osiągnięcia w zakresie czytania:

- samodzielnie odczytuje rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- porządkuje we właściwej kolejności ilustracje złożonych historyjek obrazkowych
- uzupełnia brakującą ilustrację złożonej historyjki obrazkowej
- czyta płynnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych
- czyta w skupieniu, po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność
- trafnie wskazuje cechy i ocenia postacie główne i drugorzędne
- samodzielnie z zachowaniem empatii określa nastrój w przeczytanym utworze
- sprawnie wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie
- szybko i bezbłędnie wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
- samodzielnie wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)
- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie i opis
- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub fragmentu przeczytanego utworu
- samodzielnie czyta książki wskazane przez nauczyciela i wybrane przez siebie

- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub fragmentu przeczytanego utworu
- wyróżnia w krótkich utworach literackich dialog i opis
- czyta książki wskazane przez nauczyciela i samodzielnie wybrane

Osiągnięcia w zakresie pisania:

- dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma, prawidłowo rozmieszcza tekst ciągły na stronie zeszytu
- przepisuje wyrazy i proste zdania, przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- pisze poprawnie z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania
- stosuje znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu
- rozpoczyna pisownię zdania wielką literą
- pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły książek
- układa i zapisuje zdania na podany temat
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski, różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:

- podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, Internetu, rozwija swoje zainteresowania

Osiągnięcia w zakresie pisania:

- pisze estetycznie, czytelnie i poprawnie graficznie, rozmieszcza tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst
- poprawnie pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania, przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- rozpoczyna pisownię zdania wielką literą
- pisze samodzielnie zdania na podany temat
- porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej wg pierwszej i drugiej litery

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:

- prawidłowo rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie, oraz zdania pojedyncze w złożone
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:

- zapisuje nowe samodzielnie poznane wyrazy, sprawdza je z wykorzystaniem słownika ortograficznego
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci i zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania

wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się	
Edukacja matematyczna <u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:</u> - określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie - określa kierunki względem siebie i innych osób - wskazuje kierunki w przestrzeni - stosuje znaki graficzne (strzałki) określające kierunki - stosuje ze zrozumieniem określenia: prawa, lewa, w górę, w dół, z przodu, z tyłu, nad, pod, obok, także w stosunku do przedmiotów widzianych na obrazku lub fotografii - określa odległość: dalej, bliżej - klasyfikuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości, masy, koloru itp. - porządkuje przedmioty w sposób rosnący i malejący <u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:</u> - liczy wprzód i wstecz od podanej liczby: po 1, po 2, po 5, po 10, po 100 - określa kolejność, posługuje się liczbą porządkową - wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby, wskazuje jedności, dziesiątki i setki, określa kolejność - odczytuje i zapisuje poznane liczby - porównuje liczby z zastosowaniem znaków: $>$, $<$, $=$ - porządkuje liczby według ustalonej zasady: od największej, do najmniejszej itp. <u>Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:</u> - wyjaśnia istotę działań matematycznych: dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi - stosuje znaki czterech podstawowych działań	Edukacja matematyczna <u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:</u> - sprawnie określa kierunki względem siebie i innych osób - sprawnie posługuje się określeniami: prawa, lewa, w górę, w dół, z przodu, z tyłu, nad, pod, obok, także w stosunku do przedmiotów widzianych na obrazku lub fotografii - posługuje się pojęciami skos, pion, poziom - samodzielnie dokonuje klasyfikacji przedmiotów pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej <u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:</u> - sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia) - sprawnie liczy wprzód i wstecz od podanej liczby - samodzielnie odczytuje i zapisuje liczby - samodzielnie porównuje liczby z zastosowaniem znaków: $>$, $<$, $=$ - sprawnie porządkuje liczby według ustalonej zasady: od największej, do najmniejszej itp. - stosuje sformułowania typu: liczba o 7 większa, o 10 mniejsza, <u>Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:</u> - korzysta intuicyjnie z poznanych własności działań - samodzielnie rozwiązuje działania z niewiadomą zapisane w postaci okienka, stosuje własne strategie - sprawnie wykonuje obliczenia dodaje do podanej liczby w pamięci i odejmuje od podanej liczby w pamięci - sprawnie mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia <u>Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:</u> - rozwiązuje złożone zadania tekstowe - analizuje i rozwiązuje zadania logiczne oraz zadania celowo źle sformułowane

- oblicza i zapisuje działania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka
- dodaje do podanej liczby w pamięci i odejmuje od podanej liczby w pamięci
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia
- przedstawia działania na osi liczbowej, grafie i tabeli

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:

- czyta, analizuje i rozwiązuje proste zadania z treścią
- układa odpowiedź, tworzy pytania do zadań
- układa treść zadania do podanego rysunku schematu

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt) oraz klasyfikuje figury według podanej cechy
- rysuje figury przy użyciu linijki
- rysuje odcinki za pomocą linijki, mierzy odcinki w jednostkach długości (milimetr, centymetr, metr), zapisuje wyniki pomiarów
- mierzy długość boków figur geometrycznych oraz długość boków przedmiotów z najbliższego otoczenia
- rozpoznaje i rysuje krzywą, łamaną, prostą, punkt
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej, wskazuje symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej, w klasie itp.
- mierzy i oblicza obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno – przyrodniczego według wyodrębnionej cechy
- dostrzega rytm w środowisku społeczno-przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w środowisku dziecka
- nazywa dni tygodnia i miesiące

- tworzy własne strategie rozwiązania zadania za pomocą równań z okienkiem, rysunków lub wybranych przez siebie metod
- tworzy łamigłówki matematyczne, wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:

- określa w wielokątach ich cechy używając pojęć : bok, kąt, wierzchołek
- sprawnie rysuje w pomniejszeniu i powiększeniu figury wykorzystując sieć kwadratową
- sprawnie posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:

- bezbłędnie nazywa miesiące w roku
- swobodnie stosuje obliczenia pieniężne w sytuacjach codziennych, wymagających takich obliczeń
- sprawnie odczytuje wskazania zegara oraz dokonuje obliczeń zegarowych
- stosuje liczby rzymskie w sytuacjach codziennych (zegar, piętra budynków, nazwy miesięcy)
- wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe jako narzędzi do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad
- przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się

• zapisuje daty, posługuje się kalendarzem • wykonuje łatwe obliczenia pieniężne, rozróżnia nominały na banknotach i monetach • posługuje się pojęciami: cena, ilość, wartość • odczytuje pełne godziny na zegarze z uwzględnieniem pojęć: po południu, rano, wieczorem • wykonuje proste obliczenia zegarowe • posługuje się pojęciami: doba, godzina, minuta, sekunda, kwadrans • waży przedmioty, używa określenia tona, kilogram, dekagram, gram • odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń litr, pół litra i ćwierćlitra • mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją • odczytuje i zapisuje liczby rzymskie do XII • dzieli na dwie i cztery równe części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia – połowa	
Edukacja społeczna	Edukacja społeczna
<u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:</u> • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa, grupa społeczna, społeczność lokalna itp. • rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie • respektuje obowiązujące normy i reguły postępowania, • zna i wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje w codziennym życiu • ocenia swoje postępowanie i przyjmuje konsekwencje odnosząc się do poznanych wartości tj.: godność, honor, sprawiedliwość, przyjaźń, życzliwość itp. • zna i zapisuje swój adres, zawód rodziców, posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie, jest powściągliwy w używaniu tych danych w sytuacjach nowych i wirtualnych	<u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:</u> • stosuje pojęcia: porozumienie, umowa i wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych • szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach • zna i zapisuje adres szkoły, miejsce pracy rodziców • komunikuje się za pomocą nowych technologii <u>Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:</u> • przedstawia wybrane legendy dot. regionu, w którym mieszka lub inne • rozpoznaje i wymienia osoby szczególnie zasłużone, związanych z dziejami kraju i regionu; uczestnictwo w działalności kulturalnej regionu (wyjścia do miejsc pamięci narodowej, muzeum), rozwijanie postawy zainteresowania własnym regionem

- poznaje zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia (także w Internecie)
- wykorzystuje prace zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu
- opowiada ciekawostki historyczne dot. regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne
- rozumie pojęcia Unii Europejskiej
- zauważa różnice językowe, kulturowe i w tradycji poprzez poznawanie życia dzieci z różnych krajów Europy i świata

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:

- słucha i opowiada legendę o powstaniu państwa polskiego i wyjaśniania związek legendy z powstaniem symboli narodowych: flaga, godło, hymn narodowy, barwy narodowe
- rozumie pojęcie patriotyzm, postawa patriotyczna
- zna nazwę swojego miejsca zamieszkania poznaje związane z nim legendy
- rozpoznaje polski mundur wojskowy
- kształci umiejętność godnego i świadomego uczestnictwa w świętach narodowych i dniach pamięci narodowej, wykonuje kokardę narodową i biało-czerwonego proporczyka
- kształci postawy okazywania szacunku podczas śpiewania hymnu narodowego i wciągania flagi narodowej na maszt
- rozpoznaje najważniejsze zabytki głównych miast leżących nad Wisłą
- pamięta stolice Polski (obecną i poprzednie): Warszawa, Kraków Gniezno
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich
- opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swojej aktywności ten dorobek
- prezentuje krótkie informacji o wielkich Polakach
- wymienia imię i nazwisko obecnego Prezydenta Polski

- rozpoznaje polski mundur wojskowego i nazywa jego części składowych
- zna pojęcie patrona w związku z patronem szkoły lub miejscowości, w której mieszka;
- rozpoznaje i rysuje wybrane stroje ludowe
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich;
- tworzy drzewo genealogiczne własnej rodziny, opowiada jej historię;
- prezentuje krótkie informacje o wielkich Polakach: Królowa Jadwiga, Król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II, nauczycielka cichociemna gen Elżbieta Zawadzka „Zo”

Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną
- rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów tj.: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las
- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych informacje dot. środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia
- prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dot. obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji
- chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody
- segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej
- zna i posługuje się numerami telefonów alarmowych
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia jego lub innej osoby)
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;

Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:

- wymienia rośliny i zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski
- rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym
- określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie tj. torfowisko, warstwy lasu
- wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk wg procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego
- wymienia parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu i regionie

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia i odpoczynku:

- rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych, formułuje komunikat wezwania o pomoc Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej
- Samodzielnie potrafi udzielić podstawowej pierwszej pomocy w wypadku pospolitych obrażeń.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:

- wskazuje na mapie fizycznej Polski nazwy krain geograficznych
- z pomocą komputera wyznacza wybraną trasę
- przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze w których Polska odnosi sukcesy
- wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa z którego kierunku wieje wiatr

- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych i ma świadomość zdrowego odżywiania
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji nt pogody w dostępnych źródłach
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych, przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa szkole i zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego i określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach
- ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji w przestrzeni wirtualnej i publicznej i sprawdza je zadając pytania osobom zaufanym
- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- ma świadomość pozytywnego i negatywnego wpływu technologii w życiu człowieka

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:

- określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki
- czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map

• zna nazwę stolicy Polski, jej zabytki i znaczenie dla kraju, wskazuje jej położenie na mapie • rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów • przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym	
Edukacja plastyczna	Edukacja plastyczna
<u>Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:</u> • określa kształt, wielkość i proporcje obserwowanych obiektów • określa i łączy różne faktury • nazywa wskazane barwy, poznaje walory różnych barw oraz miesza kolory • wyróżnia w najbliższym otoczeniu kompozycję zamkniętą i otwartą • wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne (podobieństwa i różnice) w wyglądzie ludzi i zwierząt <u>Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej –wypowiadanie się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie:</u> • rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem • maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli • wydziera, wycina składa przylepia wykorzystując gazetę, papier kolorowy, ścinki tekstylne itp. • lepi z plasteliny i modeliny formy płaski • powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego z ziemniaka, gumy, korka i innych tworzyw, • wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności plastycznej i naukowej • wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawiania uczuć, nastrojów i zachowań • tworzy indywidualne i grupowe prace plastyczne	<u>Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:</u> • trafnie nazywa kolory z palety barw • wyróżnia różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt <u>Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej –wypowiadanie się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie:</u> • uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów <u>Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:</u> • swobodnie wypowiada się na temat obserwowanych obiektów i dzieł sztuki plastycznej • nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów i architektów ze swojego regionu

• ilustruje sceny i sytuacje realne i fantastyczne inspirowane wyobraźnią, baśnią, muzyką • tworzy prace przy użyciu prostej aplikacji komputerowej <u>Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:</u> • rozpoznaje i nazywa dziedziny działalności twórczej człowieka (malarstwo, rzeźbiarstwo, rzemiosło artystyczne, architektura) • rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich: pejzaż, portret, scena rodzajowa • wyjaśnia pojęcia oryginał, czy kopia oraz reprodukcja	
Edukacja techniczna	Edukacja techniczna
<u>Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:</u> • planuje i realizuje własne projekty/prace oraz zgodnie współdziała w zespole • utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy • dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy • stosuje zasady dotyczące bezpieczeństwa i utrzymania higieny podczas pracy • wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie <u>Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania</u> • odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania zgodnie z instrukcją • stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych • wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne stosując połączenia nierozłączne (wiązanie, szycie, sklejanie) i rozłączne (spinięcie spinaczami) • wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania <u>Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:</u> • wyjaśnia działanie i funkcje narzędzi	<u>Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:</u> • przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie z uwzględnieniem selekcji informacji <u>Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:</u> • trafnie dokonuje wyboru materiału adekwatnego do realizacji wybranych zadań • trafnie odczytuje i stosuje proste rysunki techniczne (schematy poglądowe) • stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych <u>Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych:</u> • wyjaśnia działanie i obsługę przedmiotów i urządzeń niestandardowych

i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole • posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego i dostępnymi w szkole	
Edukacja informatyczna	Edukacja informatyczna
<u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:</u> • układa obrazki i teksty dotyczące typowych codziennych czynności według instrukcji • rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów <u>Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:</u> • tworzy rysunki, zaproszenia, podziękowania, kart świątecznych itp. w programie Paint • zapisuje proste zdania i historyjki w programie Word we wskazanym miejscu <u>Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:</u> • posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania • kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem • korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych <u>Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:</u> • kształci umiejętność współpracy, zespołowego rozwiązywania problemów oraz umiejętność wymiany doświadczeń, wzajemnego pomagania sobie w pracy <u>Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:</u> • stosuje zasady bezpiecznego korzystania z komputera jako urządzenia zasilanego prądem	<u>Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:</u> • tworzy polecenie lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu • układa puzzle, rozwiązuje zagadki, łamigłówki z elementami algorytmu jako wstęp do programowania <u>Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:</u> • programuje wizualnie proste sytuacje i historyjki <u>Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:</u> • analizuje i rozbija duże problemów na małe, łatwe do rozwiązania krok po kroku • kształci umiejętność rozumienia programowania jako rozmowy komputerem, tworzy dla niej instrukcje • dostrzega zależności w posługiwaniu się komputerem, aparatem cyfrowym i telefonem • kształci umiejętności właściwego wyboru aplikacji do rozwiązania problemu <u>Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:</u> • posiada umiejętność komunikowania się za pomocą komputera (sieci) i telefonu <u>Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:</u> -----

• stosuje zasady higieny pracy przy komputerze: prawidłową postawę podczas pracy, oświetlenie, czas pracy • rozpoznaje i nazywa zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, a w szczególności tych, które wpływają na zdrowie emocjonalne i kontakty społeczne, także między samymi uczniami • umiejętnie rozpoznaje zagrożenia wynikające z korzystania z sieci internetowej i sposoby ich unikania • przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie	
Edukacja muzyczna	Edukacja muzyczna
<u>Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:</u> • słucha w skupieniu utworów muzycznych • świadomie i aktywnie słucha muzyki oraz wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie • reaguje na ustalone sygnały dźwiękowe podczas zabawy lub innej aktywności ucznia • odróżnia dźwięki muzyczne, tempo i dynamikę utworów • odróżnia dźwięki instrumentów muzycznych (fortepian, skrzypce, gitara, flet prosty) • przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania i śpiewania hymnu narodowego <u>Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew:</u> • śpiewa rymowanki, wyliczanki, piosenki zbiorowo z zastosowaniem zmian tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu • wymyśla ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów • odtwarza zapisane proste rytmy głosem (tataizacją) • zwraca uwagę na poprawną postawę i oddech podczas śpiewania • śpiewa pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych <u>Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:</u>	<u>Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:</u> • poszukuje źródeł muzyki i je nazywa <u>Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew:</u> • śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie z zastosowaniem zmiany tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu • zna kolejność dźwięków gamy i potrafi je zaśpiewać • samodzielnie tworzy improwizacje wokalne na podany temat • śpiewa kilka krótkich piosenek w języku obcym <u>Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:</u> • realizuje zapisane tematy rytmiczne ruchem całego ciała; stosuje gesty dźwiękotwórcze • wykorzystuje sekwencje i układy muzyczne do tworzenia własnych animacji ruchowych • tańczy podstawowe kroki i figury do wybranych tańców ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świat <u>Gra na instrumentach muzycznych:</u> • gra ze słuchu melodie na dzwonkach lub flecie podłużnym lub ksylofonie <u>Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:</u> • korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie

• odtwarza ruchem, gestem, tataizacją wartości nut proste rytmy i wzory rytmiczne • inscenizuje ruchem piosenki i zabawy ze śpiewem, wykonuje pląsy • porusza się i tańczy do ulubionych utworów muzycznych • zna i tańczy podstawowe kroki krakowiaka <u>Gra na instrumentach muzycznych:</u> • wykonuje akompaniament na instrumentach perkusyjnych do muzyki • odtwarza proste rytmy na instrumentach perkusyjnych • wykonuje instrumenty muzyczne z dostępnych naturalnych materiałów oraz wykorzystuje je do tworzenia akompaniamentu podczas piosenek i zabaw <u>Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:</u> • koduje dźwięki poprzez układ piktogramów, klocków, obrazków • zna znaki notacji muzycznej: półnuta, ćwierćnuta, ósemka, pięciolinia, klucz wiolinowy, pauza • zna dźwięki literowe gamy	
<u>Wychowanie fizyczne</u> <u>Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:</u> • utrzymuje w czystości ręce i całe ciało • przebiera się w stosowny strój przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu • dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu • wie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu • przestrzega zasad bezpiecznego zachowanie podczas zajęć ruchowych • posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem	<u>Wychowanie fizyczne</u> <u>Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:</u> • stara się systematycznie i wytrwale wykonywać ćwiczenia przestrzegając zasad bezpieczeństwa • ma świadomość, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, świadomie wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości <u>Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:</u> • sprawnie reaguje na wskazane pozycje wyjściowe • sprawnie pokonuje tory przeszkód i sztafety • samodzielnie doskonali sprawność fizyczną i zwinność • samodzielnie doskonali biegi w różnym tempie • samodzielnie wykonuje ćwiczenia wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa

- ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:

- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- wykonuje skłony, skrętoskłony, czołganie, podciąganie, ślizgi na kocykach
- wykonuje marszobiegi z pokonywaniem naturalnych przeszkód
- biega po prostej i slalomem
- biega w połączeniu ze sztafetą
- podaje i chwyta piłkę oburącz
- rzuca piłką palantową
- rzuca kółkiem ringo
- kozłuje piłkę prawą i lewą ręką, po prostej i slalomem
- prowadzi i podaje piłkę nogą, strzela do bramki
- skacze obunóż i jednonóż
- skacze w dal techniką naturalną
- skacze przez skakankę w miejscu i w biegu
- wykonuje ćwiczenia równoważne na ławeczce
- wykonuje przewrót w przód
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:

- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)
- radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej

- świadomie współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:

- respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju
- świadomie przestrzega i respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych
- organizuje zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy
- ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu
- jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, łyżwach

• przestrzega przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolników, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa • uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek • wykonuje prawidłowo elementy charakterystyczne dla gier zespołowych	
---	--